

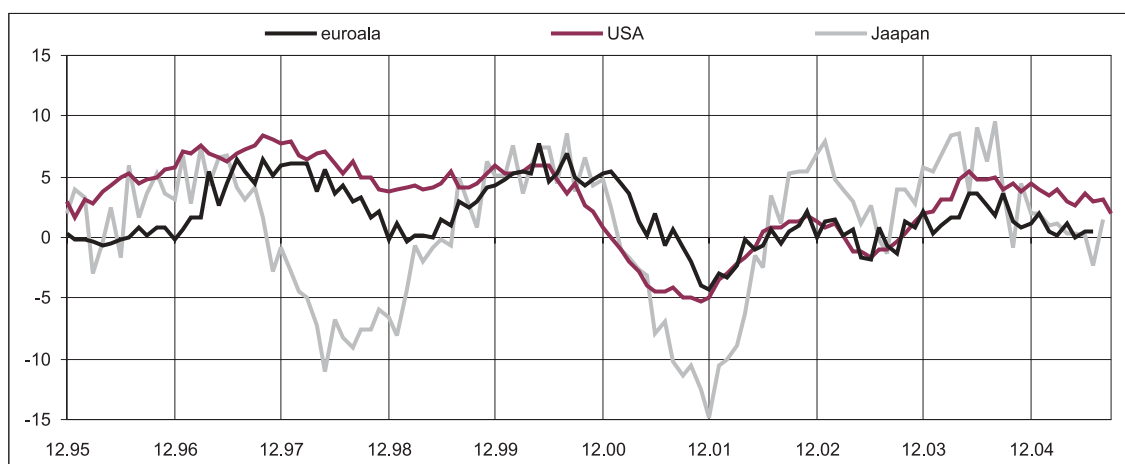
I MAAILMAMAJANDUS JA EESTI MAJANDUS

■ Väliskeskkond

Üleilmne majandusükskel

2004. aasta lõpus hakkas majandusaktiivsus suuremates majanduspiirkondades pidurduma ning see jätkus 2005. aasta esimesel poolel. **SKP aastakasv** jäi eelmise aastaga võrreldes madalamaks: USAs kasvas reaalne SKP nii I kui II kvartalis 3,6%, euroalal vastavalt 1,3% ja 1,1% ning Jaapanis 1,3% ja 2,1%.

Tööstustoodangu ja jaemüügi kasvu dünaamika on olnud vastandlik. Kui tööstustoodangu aastakasvu näitajad olid III kvartalis väiksemad kui eelmisel aastal samal ajal (vt joonis 1.1), siis jaemüügi aastakasv on tänu madalatele intressidele ja varade hindadest tingitud tarbimiskasvule olnud suurem. Ka aktiivsus- ja ootuste indeksid on olnud muudest majandusnäitajatest veidi positiivsemad ning viitavad majanduskasvu kiirenemisele IV kvartalis. Kokkuvõttes peaks 2005. aasta üleilmne majanduskasv jääma 2004. aasta omast (3,8%) 0,8 protsendipunkti võrra madalamaks ning püsima ligilähedaselt sama kiire (3,0%) ka 2006. aastal.¹

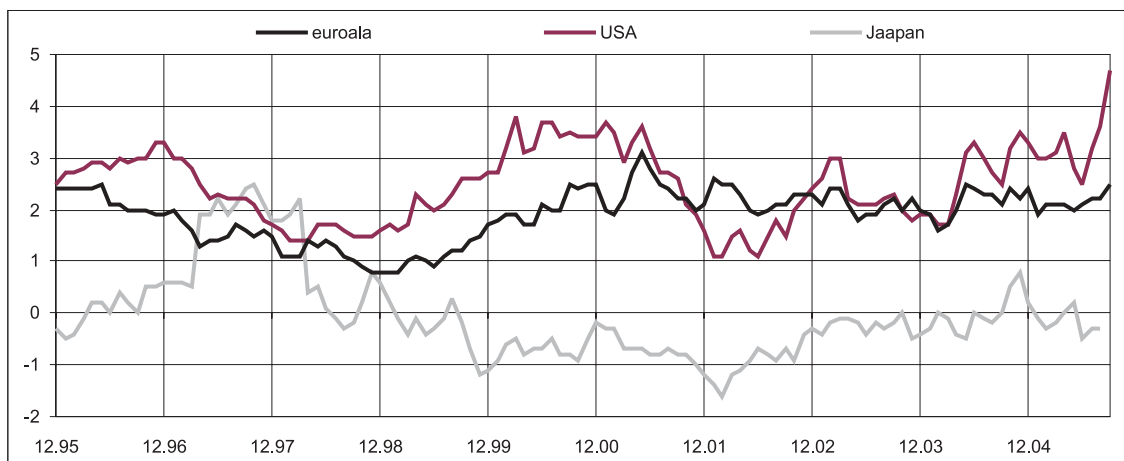

Joonis 1.1. Euroala, USA ja Jaapani tööstustoodangu aastakasv (%)

Allikas: EcoWin

Inflatsioon püsis USAs ja euroalal kuni juulini stabiilne (vastavalt 2,5–3,2% ja 2,0–2,2% vahemikus), kuid augustis-septembris jätkunud naftahinna tõus tõstis tarbijahindade aastakasvu III kvartali lõpus viimaste aastate kõrgeimale tasemele (vt joonis 1.2). USAs tõusis tarbijahinnaindeksi (THI) aastakasv septembris koguni 4,7%ni (viimase 14 aasta kõrgeim) ning euroalal 2,6%ni. Tarbijahindade alusinflatsioon (THI, v.a energia ja toidukaubad) pole naftahinna tõus veel avaldunud ning see langes veidi märtsist septembrini. Jaapani tarbijahindade aastakasv kõikus märtsist septembrini -0,5% ja -0,2% vahemikus.

¹ Allikas: *Consensus Forecasts*, september 2005.

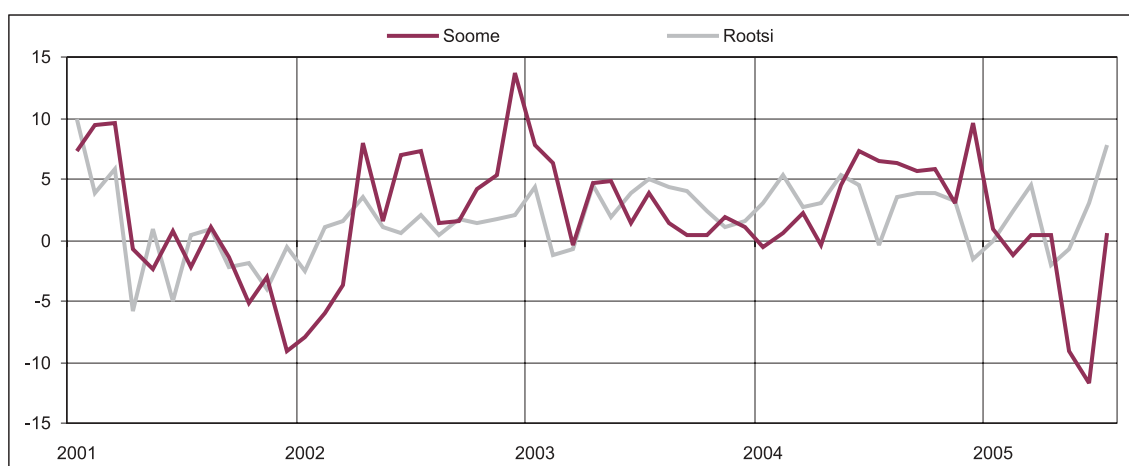

Joonis 1.2. Euroala, USA ja Jaapani tarbijahinnad (%)

Allikas: EcoWin

Soome ja Rootsi majanduse suhteliselt kiire kasvutempo aeglustus 2005. aastal mõnevõrra: kodumaine nõudlus (sealhulgas nii eratarbimine kui ka investeeringud) püsis küll tugev, ent väliskeskkonna (eelkõige euroala majanduse) suhteline nõrkus pärssis jätkuvalt välissektori positiivset panust. Inflatsioonile avaldas üha suuremat mõju toorme-, eelkõige naftahindade kõrge tase ja kiire kasv. Samas hoidis mõnede kaupade-teenuste odavnemine hinnatõusu siiski suhteliselt madalana.

Soome majandusaktiivsus langes 2005. aasta esimesel poolel eelmise aasta näitajatega võrreldes oluliselt: I kvartalis suurenes reaalne SKP aasta arvestuses 2% ja II kvartalis vaid 0,2%. Tööstussektori niigi küllalt nõrka olukorda halvendas kevadel alanud suhteliselt pikaajaline paberitööstuse streik. Juulis olukord paranes, mida märkis ka kogu tööstustootmise mahu tagasihoidlik 0,6%ne kasv (vt joonis 1.3). Kodumajapidamiste tarbimisvalmidus ja erasektori investeeringud püsisid esimesel poolaastal stabiilsed ja toetasid majanduskasvu tõhusalt. Siiski alandas Soome keskpank Soome paberitööstuses toimunu ning sellega seonduva mõjul 2005. aasta majandusprognoosi 0,8 protsendipunkti võrra, oodates 2005. aasta SKP kasvuks 1,6%². 2006. aastal prognoositakse majanduskasvu kiirenemist 3,7%ni.

Joonis 1.3. Soome ja Rootsi tööstustoodangu aastakasv (%)

Allikas: EcoWin

² Allikas: Soome Pank, *Euro ja talous*, nr 3/2005.

Soome tarbijahindade tõusu põhjustasid peamiselt kõrged toormehinnad, eriti naftahind. Seda tasakaalustas elektroonika- ja telekommunikatsioonitoodete ja -teenuste odavnemine. Kokkuvõttes on inflatsioon 2005. aastal püsinud 1% lähedal. Soome keskpanga prognoosi põhjal on 2006. aastal tarbijahindade keskmine aastakasv 1,6%.

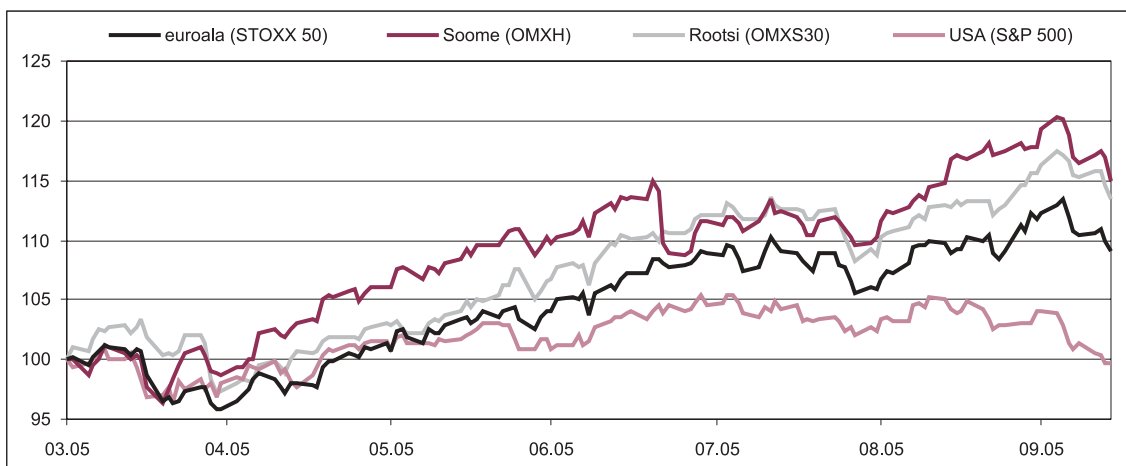
Rootsi majanduskasvu on toetanud peamiselt erasektori investeeringud põhivarasse ja majapidamiste tarbimisvalmidus. SKP kasvas 2005. aasta I kvartalis aasta arvestuses 1,4% ja II kvartalis 2,3%. Eriti heitlik on käesoleval aastal olnud tööstustoodangu aastakasv: kui kevadel sektori tootmismahd alanes veidi, siis juulis osutus kasv oodatust oluliselt kiiremaks ja ulatus viimaste aastate rekordilise 7,8%ni. Samal ajal soodustavad jaemüügimahtude kiiret kasvu majapidamiste suhteliselt tugev kindlustunne ja kõrge tarbimisvalmidus.

Tarbijahindade kasvu puhul võib täheldada Soomega sarnast arengut: survet kasvuks avaldavad peamiselt kõrged toormehinnad ja kasvu languseks elektroonika- ja telekommunikatsioonitoodete ja -teenuste odavnemine.

Kuigi suvel korrigeeriti majandusprognoosi oodatust nõrgemate makromajandusnäitajate põhjal ka Rootsis, siis oktoobrikuisest inflatsiooniraportis hindas Rootsi keskpank majandusväljavaateid siiski juunikuistest soodsamaks. Nii tõstis keskpank oodatava SKP kasvunäitaja 2005. aastaks 2,3%le, järgneval aastal eeldatakse kasvu kiirenemist 3%ni³. Tarbijahinnad tõusevad prognoosi järgi 2005. ja 2006. aastal vastavalt 0,5% ja 1,5%.

Rahvusvahelised finantsturud

Aktsiaturgudel valitses enamikus arenenud riikides tugev tõusutrend (vt joonis 1.4)⁴. Euroala aktsiaindeks STOX 50 suurenes 9% ja mitmes riigis oli tähtsamate aktsiaindeksite kasv kahekohaline (näiteks Jaapanis 15,3%, Soomes 14,9% ja Rootsis 13,4%). Suhteliselt erandlik oli aktsiahindade dünaamika USAs, kus S&P 500 indeks alanes pisut. USA tagasihoidlikum tulemus on seletatav nii riiki tabanud orkaanidega kui ka sellega, et aktsiahinnad on seal juba jõudnud tasemele, kus investoritel on üha raskem leida pikemaajalist väärtust ehk lootust edasiseks tõusuks.

Joonis 1.4. USA, euroala, Rootsi ja Soome aktsiaindeksid (31. märts 2005 = 100)

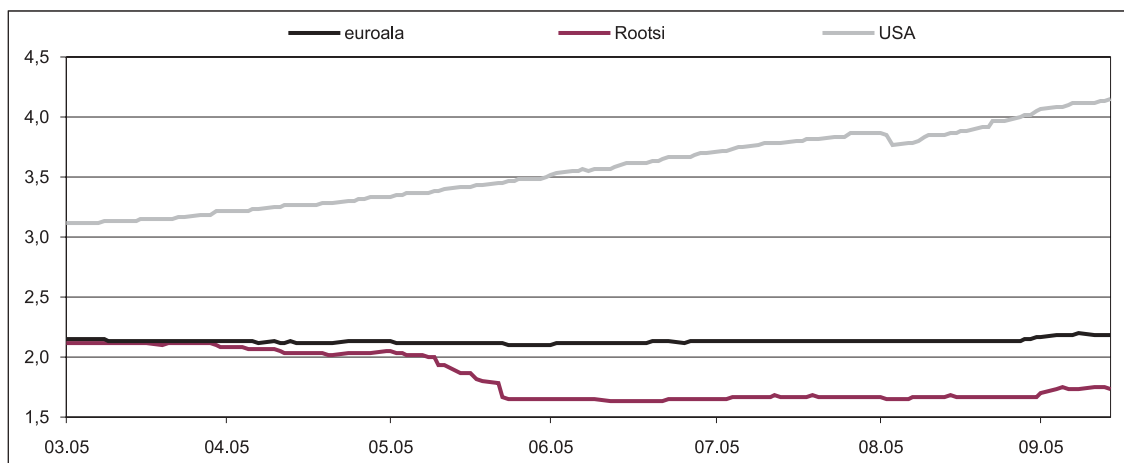
Allikas: EcoWin

³ Allikas: Rootsi keskpanga inflatsiooniraport, oktoober 2005.

⁴ Ülevaade käsitleb arengut ajavahemikul 31.03.2005–13.10.2005.

FINANTSSTABIILSUSE ÜLEVAADE, NOVEMBER 2005

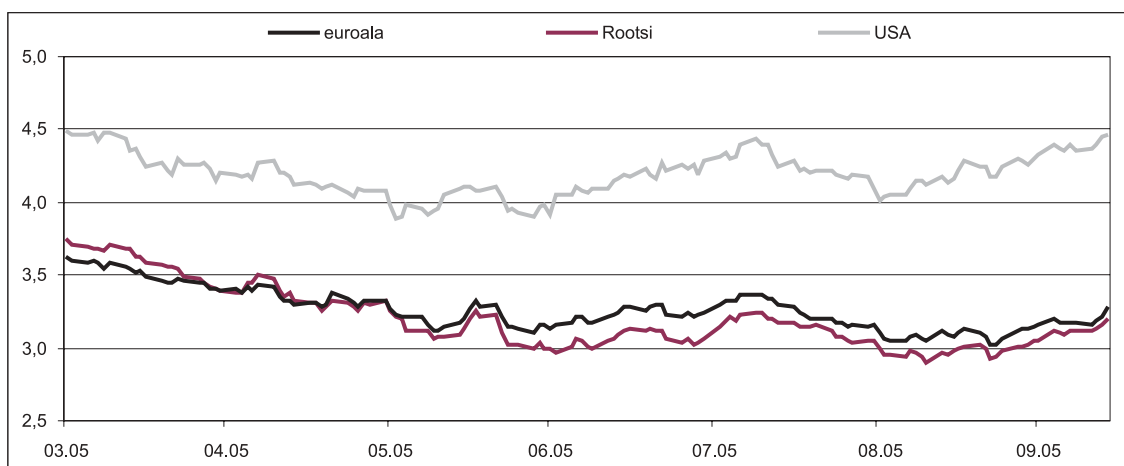
USAs jätkas keskpang rahapoliitiliste stiimulite vähendamist, tõstes **baasintressimäära** kokku neli korda (100 baaspunkti võrra ehk 3,75%le). USA kolme kuu intressimäärad tõusid seetõttu ligikaudu samas ulatuses (vt joonis 1.5). Baasintressi tõstsid ka Kanada ja Norra keskpangad; seevastu Inglise ja Rootsi keskpangad langetasid rahapoliitilisi intressimäärasid. Baasintressimäära tõstmist oodatakse ka euroalal: 2006. aasta I kvartali lõpuks prognoositakse ligi 25baaspunkti tõusu. Selle põhjuseks on nii majanduskasvu väljavaadete paranemine kui ka naftahinna tõusust tuleneva inflatsioonisurve tugevnemine.

Joonis 1.5. Saksamaa, Rootsi ja USA kolme kuu intressimäärad (%)

Allikas: EcoWin

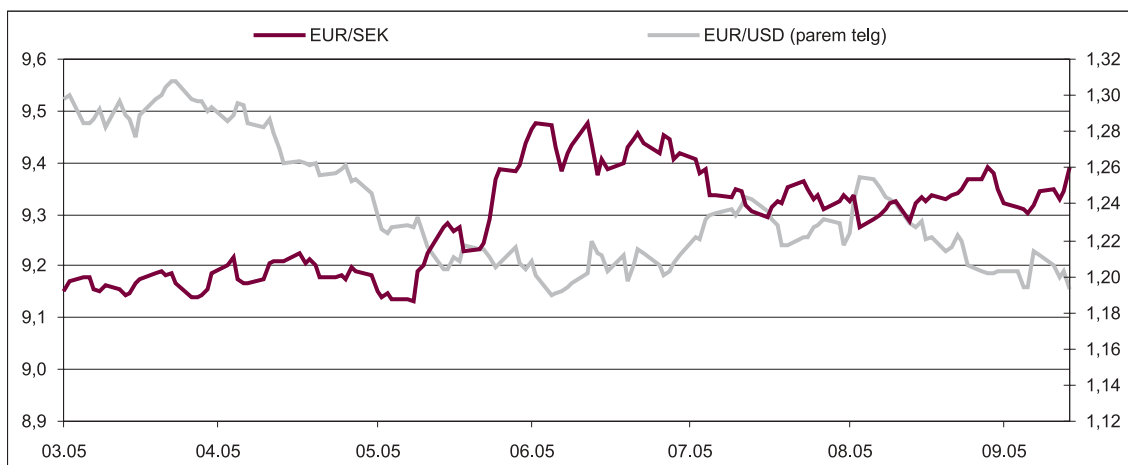
Valitsuse võlakirjade turgudel oli pikaajaliste (kümne aasta) intresside dünaamika vaadeldud riikides erinev: USAs jäid need ligikaudu endisele tasemele, alanedes samas euroalal ja Rootsis (vastavalt 35 ja 54 baaspunkti võrra; vt joonis 1.6).

Joonis 1.6. Euroala, Rootsi ja USA kümne aasta intressimäärad (%)

Allikas: EcoWin

Valuutaturgudel jätkus 2005. aasta algul alanud dollari tugevnemine teiste peamiste valuutade suhtes (vt joonis 1.7). Euro nõrgenes vaadeldud perioodil dollari suhtes 7,6%, jeen 7% ja Inglise nael 7,2%. Dollari tugevnemist toetas rahapoliitiliste intressimäärade tõstmine USA keskpanga poolt, samal ajal kui eurot nõrgestasid eelkõige euroala tagasihoidlikumad majandusnäitajad ning reformiprotsesside loidus. Ehkki dollar on euro suhtes 2005. aastal märgatavalt tugevnenud, võib see protsess peatuda või isegi pöörduda, kui baasintressimäära tõstmistsükkel USAs jõuab lõpule (turuootuste kohaselt 2006. aastal). Rootsi kroon nõrgenes euro suhtes juuni lõpus viimase kolme aasta madalaimale tasemele (1 euro = ligi 9,4 krooni).

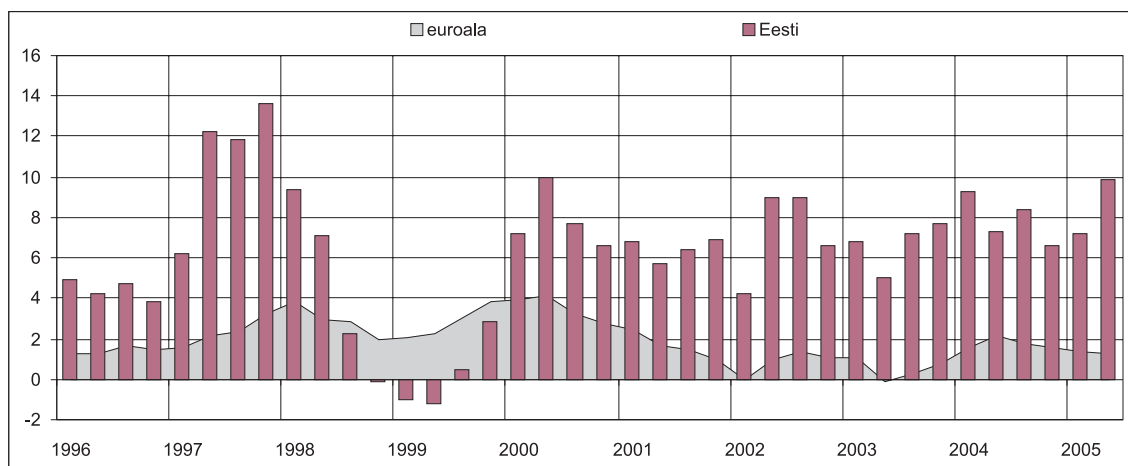
Joonis 1.7. Euro kurss Rootsi krooni ja USA dollari suhtes

Allikas: EcoWin

■ Eesti majanduskasv ja makroriskid

Majanduskasv, välistasakaal ja inflatsioon

2005. aasta esimesel poolel jätkus hoogne majanduskasv. Kui I kvartalis kasvas **SKP** püsivhindades 7,2%, siis II kvartalis kiirenes majanduskasv 9,9%ni (vt joonis 1.8). Sisenõudluse kasv aeglustus, samas kui netoeksporti panus majanduskasvu oli erakordselt suur. Kokkuvõttes ulatus majanduskasv 2005. aasta esimesel poolel 8,5%ni, mis tähendab, et Eesti majanduskasv oli euroala omast rohkem kui 7 protsendipunkti võrra suurem. Sisenõudlus oli suhteliselt tagasihoidlik, ent netoeksport suurenes, mistõttu paranesid ka välistasakaalu näitajad.

Joonis 1.8. SKP reaalkasv kvartalite lõikes (%)

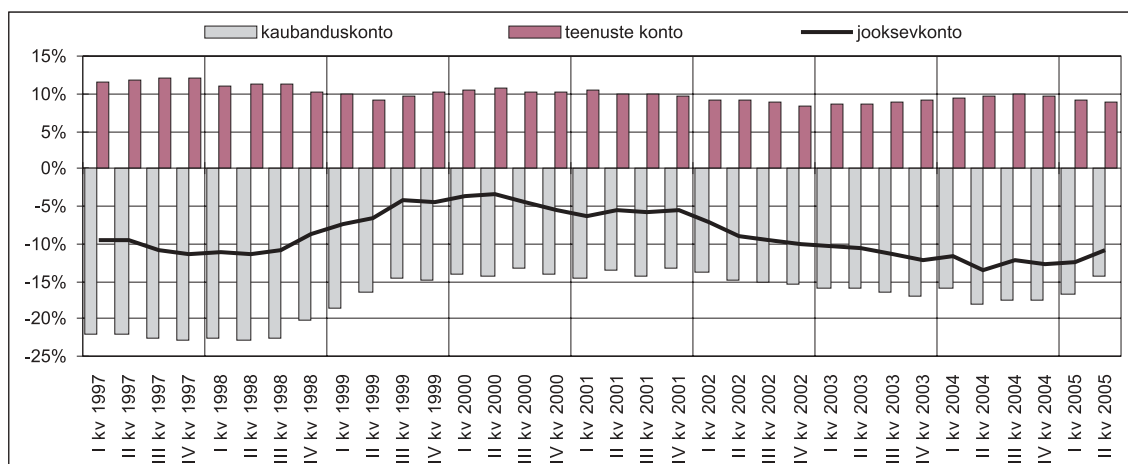
Allikad: Statistikaamet; Eurostat

Sisenõudluse aeglasem kasvutempo 2005. aasta teises kvartalis oli kõrge võrdlusbaasi tõttu igati ootuspärane. Eelkõige mõjutas seda vähenenud varude soetamine (-34%). Investeeringud põhivarasse suurenesid endiselt jõudsalt. Kasv põhines peamiselt uutel projektidel, sealhulgas elamuehitusel, ehkki ka turul juba tegutsevate ettevõtete kapitalimahutused põhivarasse kasvasid aastaga jooksevhindades ligi 9%. Investeeringute mahu osatähtsus moodustas jooksevhindades 30,1% SKPst .

FINANTSSTABIILSUSE ÜLEVAADE, NOVEMBER 2005

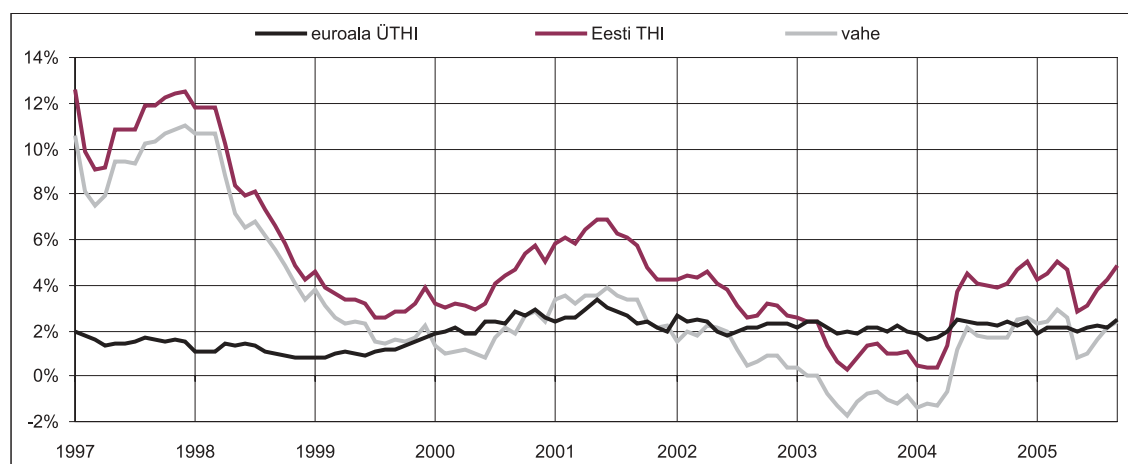
Eratarbimise kasv oli 2005. aasta esimesel poolel keskmiselt 6,7%, kiirenedes aastataguse perioodiga võrreldes 1,7 protsendipunkti võrra. Seda toetas reaalsete sissetulekute hoogsam kasv. Brutopalkade aastakasv ulatus II kvartalis ligi 12%ni. Tänu tulumaksuvaba miinimumi tõstmisele ja tulumaksumäära alandamisele aasta algul tõusid palgad netoarvestuses veelgi.

Jooksevkonto puudujääk alanes 2005. aasta II kvartalis 10,8%ni SKPst; kaupade ja teenuste puudujääk vähenes seejuures 5,7%ni SKPst (vt joonis 1.9). Tulukonto puudujääk suurenes veelgi, moodustades esimesel poolaastal 5,3 miljardit krooni ehk 6,8% SKPst.

Joonis 1.9. Väliskaubanduskonto, teenuste konto ja jooksevkonto saldo suhe SKPsse (nelja kvartali keskmine)

Tarbijahindade kasv aeglustus ootuspäraselt 2005. aasta II kvartalis 3,5%ni, peegeldades eelmise aasta võrdlusbaasis toimunud muutusi. Juulikuus inflatsiooni alanemine peatus ning naftahinna tõusu tagajärjel kiirenes tarbijahindade kasv 3,8%ni (vt joonis 1.10). Veidi rohkem kui 1,5 protsendipunkti vahet euroala inflatsiooniga võib pidada pikemas perspektiivis iseloomulikuks, Eesti hinnaühildumist peegeldavaks näitajaks.

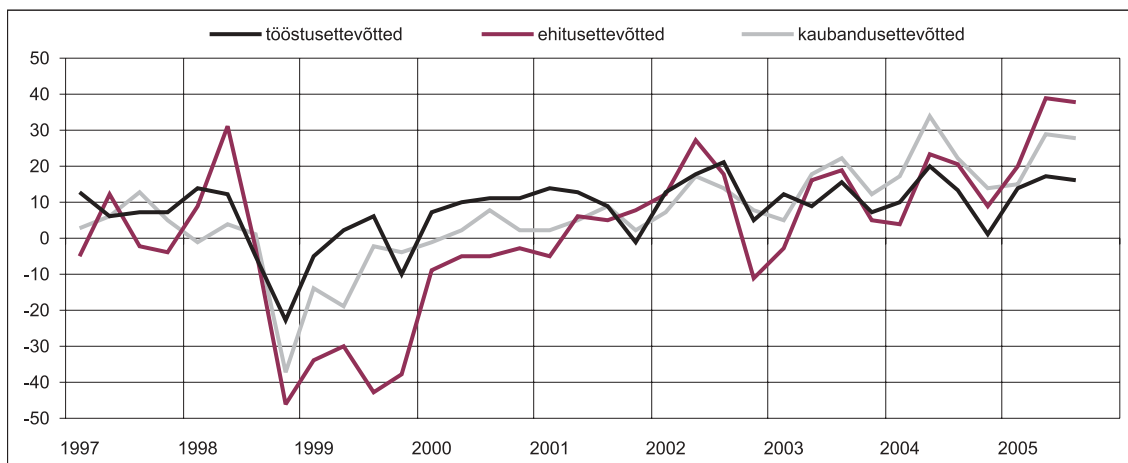
Joonis 1.10. Eesti ja euroala tarbijahindade aastakasv

Allikad: Statistikaamet; Eurostat

Ettevõtete majanduslik olukord

Kindlustunne

Eesti Konjunktuuriinstituudi (EKI) arvutatav majandusaldusindeks tõusis 2005. aasta II kvartalis eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 2 punkti võrra. Lisaks tarbijate kindlustundele tõstis majandusaldust ajalooliselt kõrgeima taseme saavutanud ehitusettevõtete kindlustunde indikaator (vt joonis 1.11). Kaubandusettevõtete kindlustunde indikaator oli II kvartalis samuti kõrge, kuid siiski pisut madalam eelmise aasta sama perioodi näitajast.

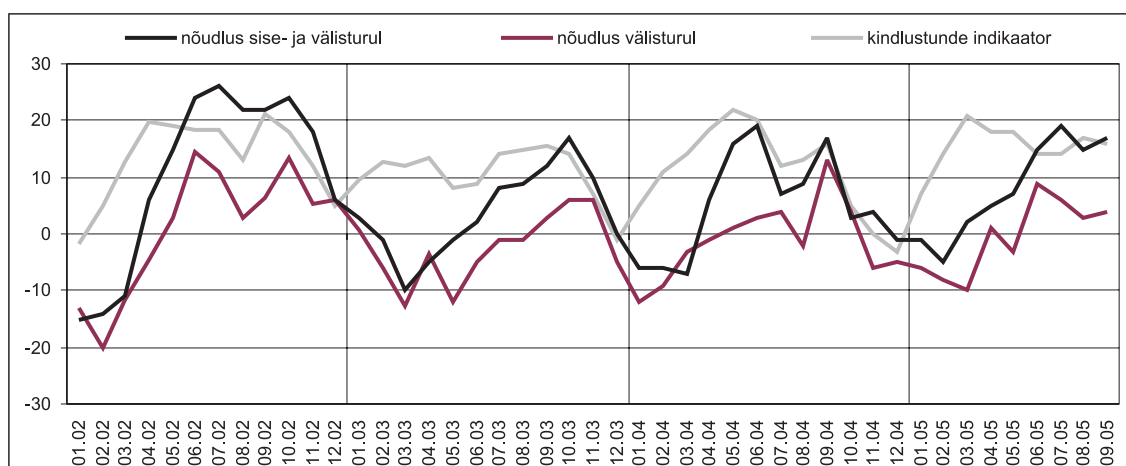

Joonis 1.11. Eesti ettevõtete kindlustunde indikaatorid

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Ehitussektor jätkas kiiret kasvu – selle lisandväärtuse aastakasv püsivhindades kiirenes II kvartalis 13,9%ni ning osatähtsus SKP struktuuris suurenes 7%ni. EKI ekspertide hinnangul püsib ehitusturu olukord väga hea ka edaspidi. Ettevõtted ootavad järgnevatel kuudel nii töömahu kui ehitushindade kasvu. Olulisimaks ehitustegevust takistavaks teguriks on saanud kvalifitseeritud tööjõu puudus.

Tööstusettevõtete suurem kindlustunne 2005. aastal tulenes tõenäoliselt Euroopa Liiduga ühinemise järel tekkinud optimismist (vt joonis 1.12). Konkurentsi tugevnemine ja majandussidemete laiendamine

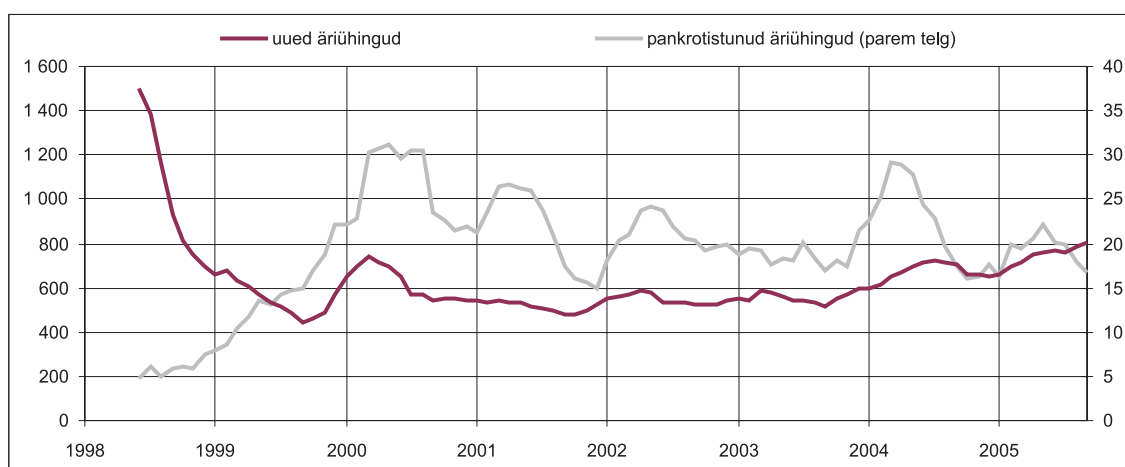
Joonis 1.12. Tööstusettevõtete toodangu nõudlus ja kindlustunde indikaator

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

on samas toonud kaasa uusi probleeme. Näiteks on teatud ettevõtetel keerulisem leida tööturul nõutava kvalifikatsiooniga tööjõudu.

Uued ettevõtted ja pankrotid

Ka üha **uute äriühingute** lisandumine äriregistrisse 2005. aastal viitab makromajanduse positiivsele ettevaatele. Aasta esimese üheksa kuu jooksul registreeriti üle 14% võrra rohkem uusi äriühinguid kui eelmisel aastal samal ajal (vt joonis 1.13). Ligi pooled uutest ettevõtetest asutati kaubandussektoris. Alates 2004. aasta teisest poolest hoogustus äriühingute asutamine kinnisvara ja muu äriteeninduse sektorites. Kuude lõikes lisandub sellesse sektorisse keskmiselt 170–190 uut äriühingut.

Joonis 1.13. Kuu jooksul äriregistrisse kantud uued äriühingud ja pankrotistunud äriühingud (6 kuu libisev keskmine)

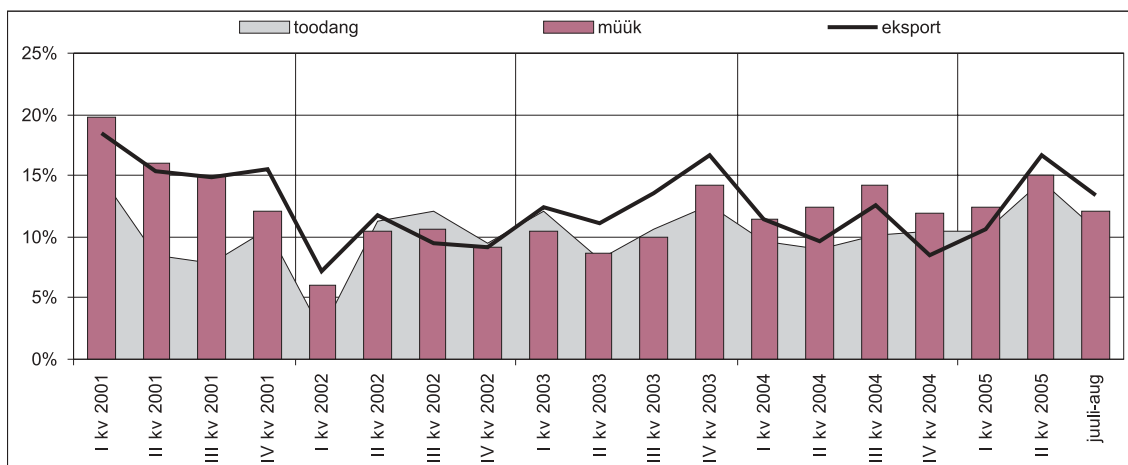
Allikas: Eesti Ettevõttereister

Äriühingute pankrottide arv oli 2005. aasta esimese üheksa kuu jooksul (155 äriühingut) ligi 19% võrra väiksem kui eelmisel aastal samal ajal, mis annab tunnistust paranenud ärikliimast. Nii nagu varasematel aastatel, oli arvukselt enim pankrotte kaubanduses, kus tegutsevate äriühingute arv on ka kõige suurem. Mis puudutab ettevõtete koguarvu, siis oli pankrotistumine keskmisest mõnevõrra intensiivsem kalanduses ja töötlevas tööstuses, kuid tegu on äärmiselt väikeste näitajatega (pankrotistunud ettevõtted moodustasid alla 0,5% haru ettevõtete koguarvust).

Tööstustoodangu müük

2005. aasta esimesel poolel olid nõudluspoolsed tingimused nii ekspordisektori kui ka kodumaisele turule orienteeritud ettevõtete jaoks jätkuvalt soodsad. Euroala intressimäärad püsisid madalal tasemel ning kuigi maailmamajanduse kasv veel ei kiirenenud, osutus Eesti jaoks täiendavaks positiivseks teguriks majanduse tihedam lõimumine pärast Euroopa Liiduga ühinemist.

2005. aasta esimesel poolel jätkus Eesti kaubaekspordi hoogne kasv, mis oli 9 protsendipunkti võrra suurem kui 2004. aasta teisel poolel. Lisaks kiiremale ekspordikasvule suurenesid ka töötleva tööstuse tootmis- ja müügi mahud (vt joonis 1.14). Kasvutempot mõjutas oluliselt puidu- ja mööblitööstus, kus tootmiskasvu kiirendasid nii suurenenud siseturu nõudlus kui ka jõuline ekspordikasv. Märkimisväärse panuse töötleva tööstuse toodangumahtu andis allhangetele orienteeritud masina- ja elektrimasinatööstus.

Joonis 1.14. Töötleva tööstuse toodangu ja müügi indeksid

Allikas: Statistikaamet

Ettevõtete kasumlikkus

Statistikaameti ettevõtlusstatistika andmetel kiirenes ettevõtete **realiseerimise netokäibe** kasv 2004. aasta 13,7%lt 2005. aasta esimesel poolel 16,9%ni (vt tabel 1.1). Samal ajal kasvas märkimisväärselt ettevõtlussektori kasum, mistõttu kogutuluse⁵ näitaja paranes 2004. aastaga võrreldes. Kulude kiire kasvu tõttu jäi kogutulus 2005. aasta esimesel poolel siiski väiksemaks kui 2003. aastal.

Tabel 1.1. Ettevõtete majandusnäitajad (%)

	Kõik tegevusalad			Töötlev tööstus		
	2003	2004	I pa 2005	2003	2004	I pa 2005
Realiseerimise netokäibe kasv	8,4	13,7	16,9	9,8	13,8	14,2
Kulud kokku, kasv	8,3	14,8	16,4	9,9	15,1	13,1
Kogukasumi kasv	10,5	0,7	25,5	9,3	0,6	27,1
Kogutulus*	7,7	6,8	7,1	9,1	8,0	8,5

* 4 kv keskmine

Allikas: Statistikaamet

Kasuminäitajad olid tegevusalade lõikes väga erinevad. **Kogukasum** kasvas märkimisväärselt ehituses (enam kui kaks korda), kaubanduses ning kinnisvara ja äriteeninduse tegevusaladel (mõlemas üle 40%); seevastu metsamajandus- ja mäetööstusettevõtete kasum vähenes. Kahjum suurenes põllumajandussektoris.

Kogutuluse näitaja on endiselt kõrgeim kinnisvara- ja äriteenindussektoris, paranedes oluliselt viimase poole aasta jooksul. Kasumimarginaal kasvas ka ehitussektoris, mille käibe kasv aga aeglustus mõnevõrra. Tulusus nõrgenes jätkuvalt veonduse, laonduse ja side sektoris, mille viimase aasta käibekasvunäitajad on varasemaga võrreldes tagasihoidlikumad.

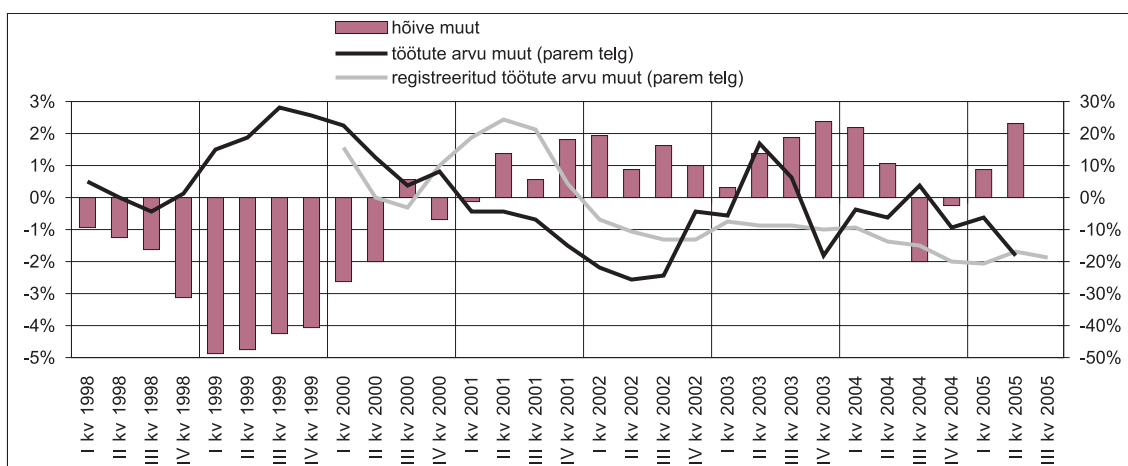
⁵ Kogutulus on ettevõtete summaarse kogukasumi (+/-) ja realiseerimise netokäibe suhe.

Majapidamiste majanduslik olukord

Tööturg

Tööpuudus alanes 2005. aasta esimesel poolel viimase kümne aasta väikseima tasemeni, millega kaasnes tööhõive tõus ning madalam majanduslik mitteaktiivsus.

Hõive kasv taastus 2005. aasta esimesel poolel pärast aeglustumist eelneval poolaastal (vt joonis 1.15). Kasvu toetas eelkõige suletud sektor, eriti erasektori teenindusettevõtted. Ka töötlevas tööstuses hakkas hõive II kvartalis tõusma, kuid poolaasta arvestuses jäi hõivatute arv siiski 2004. aasta sama perioodi tasemele. Statistikaameti andmetel tulenes hõive kiire kasv II kvartalis osalt hooajalistest töödest, mida kinnitab hotellide ja restoranide töötajate arvu kasv poolaasta lõikes. Hõive suurenes jõudsalt ka ehitus- ning kinnisvarasektoris.

Joonis 1.15. Hõivatute ja töötute arvu aastane muut

Allikas: Statistikaamet

Tööpuudus jätkas langust, jõudes II kvartalis rekordiliselt madalale tasemele (8,1%). Kui 2004. ja 2005. aasta I kvartalis vähenes tööpuudus vaid lühiajaliste töötute arvelt, siis 2005. aasta II kvartalis langes nii lühi- kui ka pikaajaliste töötute arv.

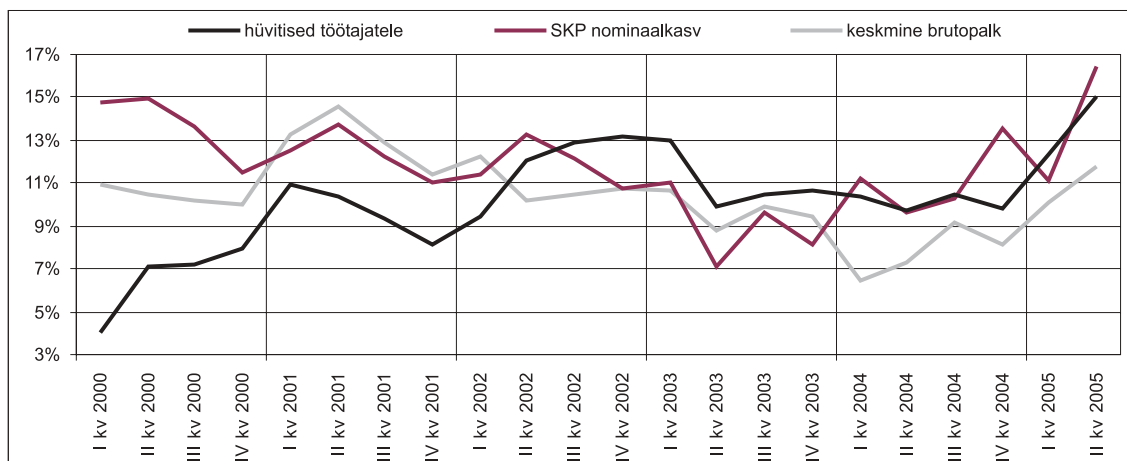
Samas säilib struktuursele tööpuudusele iseloomulik olukord, kus teatud piirkondades ei jätku tööjõudu. Tööjõupuudust esineb lisaks ehitusele ka mõningates töötleva tööstuse ettevõtetes.

Palk

2005. aasta I ja II kvartalis kiirenes keskmise **brutokuupalga** kasv vastavalt 10,1% ja 11,8%ni, moodustades 7427 ja 8291 krooni (vt joonis 16).

Netokuupalk kasvas brutopalgast kiiremini (12,5%), mis tulenes alanenud tulumaksuäärast ning kõrgemast tulumaksuvabast miinimumist⁶. Kui 2004. aastal võimaldas tulumaksuvaba miinimumi tõstmine tööandjatel pidurdada tööjõukulude kasvu, siis 2005. aastal mõjutasid maksumuudatused soodsalt töövõtjate olukorda.

⁶ Alates 2005. aastast alanes tulumaksuäär 26%lt 24%ni; tulumaksuvaba miinimum tõusis 1400 kroonilt 1700 kroonile.

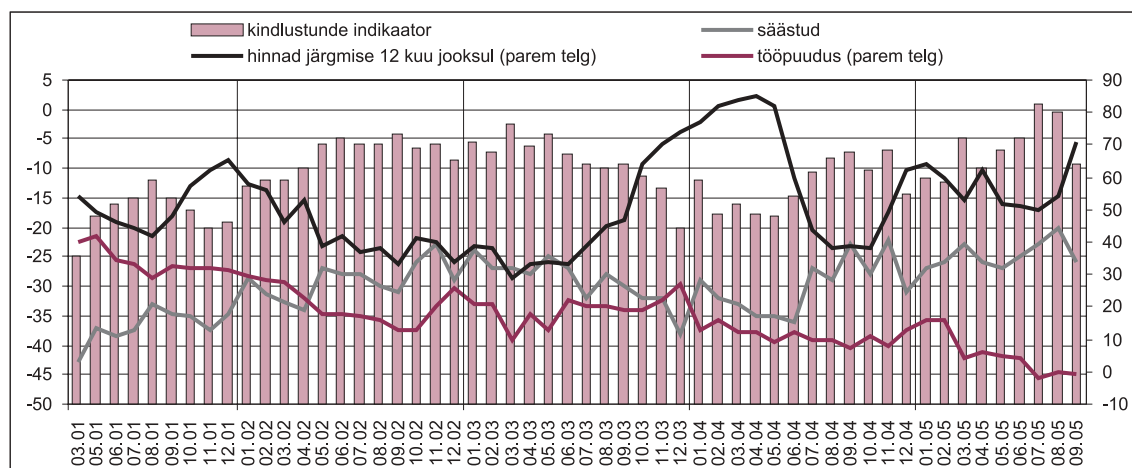
Joonis 1.16. Keskmise palga, töötasufondi ja SKP nominaalne aastakasv

Allikas: Statistikaamet

Kõige kiiremini tõusid hotellide ja restoranide ning tervishoiu ja sotsiaalhoolekande palgad. II kvartalis kiirenes palgakasv märgatavalt ehituses (19,6%) ning põllumajanduses (19,2%).

Tarbijate kindlustunne

2005. aasta üheksa kuu jooksul on EKI arvatav majapidamiste kindlustunde indikaator püsinud keskmiselt kõrgemal tasemel kui 2004. aasta samal perioodil (vt joonis 1.17). Selle alamkomponentide areng on olnud erinev: töötuks jäämise riski hindavad majapidamised üha väiksemaks, mis on kooskõlas tööturustatistikaga, teisalt on aga hinnakasvuootused taas järsult tõusnud. Tarbijate hinnang säästmise suurenemisele on alates 2004. aasta esimesest poolest paranenud. Seda kinnitab ka TNS Emori 2005. aasta uuring F-monitor, mis kajastab Eesti leibkondade finantsolukorda ja -käitumist.

Joonis 1.17. Tarbijate kindlustunde indikaatorid

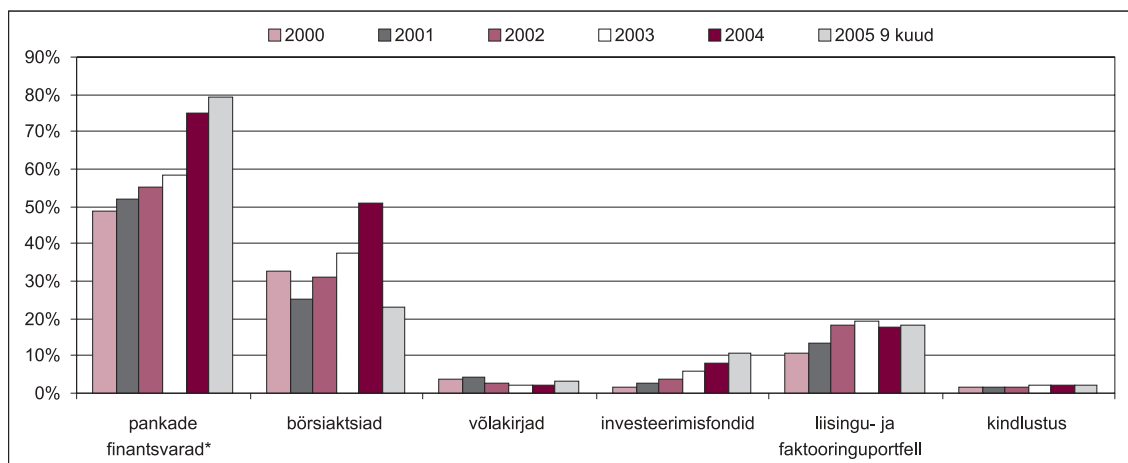
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Finantsvahenduse struktuur ja finantssüvenemine

Pankade roll Eesti finantssektori struktuuris on jätkuvalt suurenenud (vt joonis 1.18). Pankade varade aastakasv püsis madalate intresside tingimustes jõudsalt paisuva laenuportfelli ja ressursside toel üle 30%

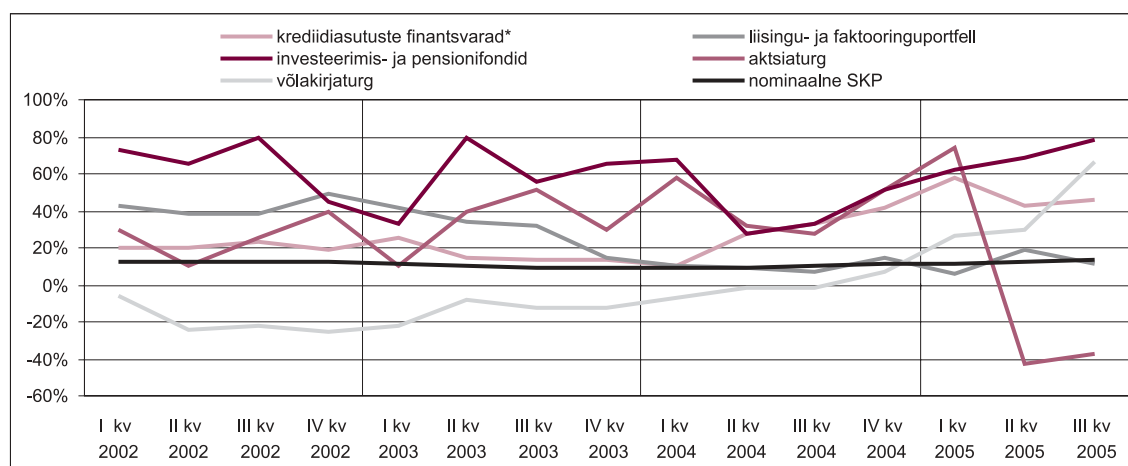
FINANTSSTABIILSUSE ÜLEVAADE, NOVEMBER 2005

(vt joonis 1.19). III kvartalis pangasektori finantsvarad ei suurenenud võrreldes eelmise kvartaliga, kuna laenuportfell kasvas ja pankade likviidsed varad vähenesid. Tingituna laenude paremast kättesaadavusest ning laenamisest kinnisvara tagatisel, on laenuuru teise segmendi – **liisinguturu** – kasv püsinud viimastel aastatel stabiilne.

Joonis 1.18. Finantsvahendajate struktuur (% SKP suhtes)

* v.a finantseerimisasutustele (peamiselt liisinguettevõtetele) antud laenu

Joonis 1.19. Finantsvarade ja nominaalse SKP aastakasv

* v.a finantseerimisasutustele (peamiselt liisinguettevõtetele) antud laenu

Börsil noteeritud aktsiate turukapitalisatsiooni kahandas II kvartalis märgatavalt suurima turukapitalisatsiooniga ettevõtte, Hansapanga lahkumine börsilt. Sellest hoolimata on börsil juba tegutsevate ettevõtete ja uute tulijate aktsiate hinnad ning ka tehingute aktiivsus jätkuvalt kasvanud, tõstes turukapitalisatsiooni III kvartalis kolmandikuni tasemest, mis saavutati enne Hansapanga lahkumist. Kiire majanduskasvu tingimustes on suurenenud ka **võlakirjaturu** maht ning aktiivsus.

Investeeringis- ja pensionifondide varade kiire kasv jätkus nii kogumispension- kui aktsiafondide varade toel. Viimase nelja kvartali jooksul ulatus varade aastakasv 65%ni. **Kindlustusturu** areng püsis stabiilne. Seltside kogutud brutopreemias suurenevad aasta jooksul stabiilselt ligi 20%.